STRATEGII DE DEZVOLTARE SOCIO-EMOŢIONALĂ LA COPIII CU COMPORTAMENT DELINCVENT

Elena CRUDU,

masterandă, anul II, Facultatea Psihologie, Științe ale Educației,
Sociologie și Asistență Socială

CZU:159.942:343.224 Email:olena.krudu@gmail.com

Dezvoltarea socio-emoțională reprezintă un factor esențial în formarea personalității copilului și în adaptarea acestuia la cerințele sociale. În cazul copiilor cu comportament delincvent, deficiențele în sfera emoțională și socială sunt adesea asociate cu dificultăți de reglare emoțională, relaționare deficitară cu colegii și adulții, reziliență scăzută și un nivel scăzut de empatie. Aceste caracteristici afectează semnificativ adaptarea socială, performanțele școlare și relațiile familiale ale copiilor.

Lucrarea are drept scop identificarea și validarea unui set de strategii de dezvoltare socio-emoțională care pot contribui la reducerea comportamentului delincvent și la promovarea unei integrări sociale pozitive a copiilor aflați în dificultate.

Obiectivele cercetării includ:

- analiza particularităților dezvoltării socio-emoționale la copiii cu comportament delincvent;
- identificarea factorilor determinanți și de protecție care influențează manifestarea acestui comportament;
- selectarea și aplicarea unor strategii educaționale și de consiliere eficiente;
- elaborarea și implementarea unui program de intervenție;
- validarea eficienței programului prin evaluare pretest – posttest.

Ipoteza de lucru a cercetării presupune că aplicarea unor strategii specifice de dezvoltare socio-emoțională contribuie semnificativ la diminuarea comportamentului delincvent și la creșterea competențelor sociale și emoționale ale copiilor vizați.

Metodologia cercetării a fost una mixtă, incluzând observația sistematică, chestionare standardizate (scala de inteligență emoțională, scala de comportamente agresive, scala de empatie), interviul semistructurat, precum și tehnici calitative precum jurnalul de autoobservare. Eșantionul cercetării a fost format din 20 de adolescenți, cu antecedente de comportament delincvent sau risc crescut de comportamente deviante, selectați dintr-o instituție de învățământ incluziv.

Programul de consiliere propus a inclus 10 ședințe structurate, centrate pe următoarele arii tematice: recunoașterea și exprimarea emoțiilor, dezvoltarea empatiei, antrenarea comportamentelor prosociale, autocontrolul impulsurilor și dezvoltarea abilităților de comunicare asertivă. Activitățile desfășurate au fost interactive (joc de

rol, povestire dirijată, desen-proiectiv, exerciții de relaxare, tehnici de restructurare cognitivă etc.) și au implicat atât copiii, cât și părinții în procesul de consiliere.

Tabelul 1

Evoluția scorurilor la scala de autocontrol emoțional (pretest – posttest):

Grup	Pretest (M)	Posttest (M)	Diferență
Experimental	12.8	18.3	+5.5
Control	13.1	13.5	+0.4

Rezultatele evidențiază o îmbunătățire semnificativă a autocontrolului emoțional, a empatiei și a comportamentului prosocial în rândul copiilor din lotul experimental, comparativ cu cei din lotul de control.

Lucrarea aduce o contribuție practică prin elaborarea și testarea unui program de consiliere ce poate fi adaptat de psihologi școlari, asistenți sociali sau consilieri în centrele de plasament și educație incluzivă. Totodată, semnificația teoretică a cercetării constă în clarificarea și sistematizarea conceptelor de dezvoltare socio-emoțională, reglare afectivă, empatie, precum și în fundamentarea relației dintre acestea și comportamentele deviante la vârsta copilăriei.

Referințe:

1. ROJCO, A. *Beneficiile sociale și impactul acestora asupra reducerii sărăciei în Moldova*. Chișinău: IEFS, 2011. 156 p.
2. GUȚU, V., DANDARA, O., MURARU, E. *Evaluarea de referință a programelor de formare în învățământul superior*. În: *Studia Universitatis Moldaviae*, Seria Științe ale educației, 2007, nr.5, pp. 21-26.
3. LICKONA, T. *Educating for Character: How Our Schools Can Teach Respect and Responsibility*. New York: Bantam Books, 1991. 460 p.
4. CASEL. *Core Social and Emotional Learning Competencies*. [accesat: 10 iulie 2025]. Disponibil: https://casel.org

Recomandat

***Valeria GONCEAR-PASCARU,** dr., lect. univ.*